

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Erfgoed en Kunsten

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie

42628893

Bijlagen

2

Datum 20 november 2023

Betreft Verdeling fair pay middelen en regionale spreiding in de
Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2025-2028

Hierbij wordt u geïnformeerd over de regionale spreiding en de extra middelen ten behoeve van *fair pay* als onderdeel van de publicatie van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur voor de periode 2025-2028 (bis-regeling).

Extra middelen ten behoeve van *fair pay*

Het versterken en aantrekkelijk houden van de arbeidsmarkt in de culturele sector is deze kabinetsperiode een van de speerpunten van mijn beleid. Daarbij staat de positie van makers centraal. Mensen die in de culturele en creatieve sector werken doen dat met passie en inzet, maar hun positie staat al langere tijd onder druk. Helaas gaat de intrinsieke motivatie van kunstenaars te vaak ten koste van het vragen van een eerlijke prijs. Eerlijke beloning is de sleutel om daar verbetering in aan te brengen. Daarom heb ik aan het begin van mijn periode extra middelen voor *fair pay* beschikbaar gesteld.

In eerdere correspondentie met de Tweede-Kamer¹ is aangegeven de verdeling van de extra middelen ten behoeve van *fair pay*² te baseren op onderzoek vanuit de sector. Dit moet bijdragen aan een betere beloning voor makers. PPMC Economisch Advies heeft in opdracht van Kunsten `92 onderzocht wat financieel nodig is voor eerlijkere betaling bij de Rijksgesubsidieerde instellingen. Ik waardeer dit initiatief en wil de onderzoekers bedanken voor hun inzet. De resultaten uit dit onderzoek vormen de basis voor de verdeling van de middelen binnen de BIS-regeling, de musea in de Erfgoedwet en de Rijkscultuurfondsen. Organisaties kunnen de middelen inzetten voor het verbeteren van de honorering van werkenden en zzp'ers.

¹ [Kamerstuk 32820 nr. 482](#), [Kamerstuk 29544 nr. 1199](#).

² Dit betreft de eerder genoemde € 34,1 miljoen. Hier is ook loon- en prijsbijstelling van toepassing. Het nieuwe bedrag voor 2023 is € 36.345.000.

Voor de BIS-instellingen geldt dat ze zich per 1 januari 2025 moeten verbinden aan collectieve tariefafspraken. Op basis van de door het onderzoek gepresenteerde percentages per deelsector worden de subsidieplafonds daar waar nodig structureel verhoogd. Dit wordt toegevoegd aan de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur voor de periode 2025-2028, evenals de genoemde subsidiebedragen voor vier musea in de 'regeling beheer rijkscollecties en subsidiering museale instellingen'. Daarnaast is ruimte gevonden voor musici die als zzp'er werkzaam zijn bij de symfonieorkesten in de BIS. Op die manier kunnen orkesten hun investering in eerlijke honorering van remplaçanten als gevolg van de Wet arbeidsmarkt in balans bestendigen. Tevens continueer ik de middelen voor de succesvolle Regeling kunstenaarshonorarium bij het Mondriaan Fonds. Met deze regeling kunnen kunstenaars die het hard nodig hebben gericht worden ondersteund.

De 6 Rijkscultuurfondsen krijgen extra middelen voor de verhoging van het budget voor meerjarige regelingen. Voor de projectsubsidies die de fondsen verstrekken geldt dat die heel uiteenlopend van karakter zijn. De onderzoekers brengen een deel van de achterstand in beeld omdat het onderzoek zich hoofdzakelijk richt op rijksgesubsidieerde meerjarige instellingen³. Daarmee is niet de gehele problematiek boven tafel. Het *fair pay* tekort is groter dan nu wordt geschatst, met name bij makers die zelfstandig werken. Het is belangrijk hen niet uit het oog te verliezen. De Rijkscultuurfondsen bereiken deze makers met hun regelingen. Daarom wordt voor de fondsen een projectbijdrage gereserveerd naar rato van hun budget. Daarmee verzekeren we dat in alle sectoren ruimte is voor een extra inspanning richting eerlijke beloning.

Bovenstaande levert de volgende verdeling⁴ op:

Verdeling fair pay-middelen vanaf 2025 (loon- en prijspeil 2023)	totaal meerkosten	toe te voegen aan de financiële kaders vanaf 2025*	aandeel tov totaal
Fondsen:			
- meerjarig gesubsidieerde organisaties	18.927.700	14.648.000	40,3%
- projectmatig gesubsidieerde organisaties	15.980.200	12.367.000	34,0%
- Mondriaan Fonds: regeling kunstenaarshonorarium	1.000.000	1.000.000	2,8%
BIS:			
- subsidieplafonds Bis- regeling basis van onderzoek	5.748.800	4.449.000	12,2%
- symfonieorkesten (honorering van remplaçanten)	4.868.600	3.767.800	10,4%
EW-musea	146.200	113.200	0,3%
Totaal	46.671.500	36.345.000	

Met de verdeling van deze € 36,4 miljoen zetten we als Rijk een grote stap richting eerlijkere betaling in de culturele en creatieve sector. Hoewel deze middelen bijdragen aan *fair pay* moeten er de komende periode goede gesprekken gevoerd blijven worden over de uitwerking en de besteding van de middelen. Daarmee zijn niet alle problemen direct opgelost. Het Rijk is in het cultuurbeleid maar een van de financiers. Gemeenten nemen een veel groter deel van het cultuurbudget voor hun rekening. Het vergt een gezamenlijke inspanning om de stap naar eerlijke beloning te zetten. Gelukkig zijn een aantal gemeenten al goed bezig met *fair pay*. Maar het is nog niet genoeg. Ik wil medeoverheden en andere financiers oproepen om mijn voorbeeld te volgen en eerlijke beloning als uitgangspunt te nemen.

Spreiding

³ Zo is er met 137 meerjarig gesubsidieerde organisaties gesproken. Dit is niet het geval voor de projectgesubsidieerde organisaties.

⁴ De uitsplitsing van de categorieën in deze tabel worden meegestuurd als bijlage. De BIS-regeling met daarin de bijgestelde subsidieplafonds wordt in de Staatscourant gepubliceerd.

In de motie Werner c.s.⁵ wordt mij verzocht de concept Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur voor de periode 2025-2028 te wijzigen, zodat geografische spreiding niet langer meegenomen wordt als sub-criterium, maar als een volwaardig uitgangspunt voor de komende subsidieperiode. Ik geef uitvoering aan deze motie door de conceptregeling voor de periode 2025-2028 te wijzigen t.o.v. de versie die op 16 juli met de Tweede-Kamer is gedeeld, zodanig dat geografische spreiding een plek krijgt bij de hoofdcriteria. Dit betekent dat er voor de komende periode vijf algemene hoofdcriteria gehanteerd zullen worden bij het beoordelen van zgn. 'bis-aanvragen'⁶:

1. Artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit
2. Maatschappelijke relevantie
3. Toegankelijkheid
4. Bedrijfsmatige gezondheid
5. Geografische spreiding

Hiermee is uw Kamer geïnformeerd over de extra inzet op *fair pay* en de wijze waarop spreiding wordt meegenomen in de periode 2025-2028. Op 1 december start de aanvraagprocedure voor de bis 2025-2028.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gunay Uslu

⁵ [Kamerstuk 32820 nr. 505](#).

⁶ Dit zijn subsidieaanvragen die culturele instellingen op grond van hoofdstuk 3 van de regeling op het specifiek cultuurbeleid kunnen indienen bij het ministerie van OCW.

Bijlage bij Kamerbrief Verdeling fair pay middelen

Rijkscultuurfondsen: meerjarig gesubsidieerde organisaties	Extra middelen voor fair pay
Stichting Nederlands Fonds voor Podiumkunsten	7.996.600
Stichting Nederlands Fonds voor de Film	292.000
Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie	3.312.500
Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	654.800
Stichting Nederlands Letterenfonds	273.200
Stichting Mondriaan Fonds (excl. regeling kunstenaarshonorarium)	2.119.000
Totaal	14.648.100

Rijkscultuurfondsen: projectmatig gesubsidieerde organisaties	Extra middelen voor fair pay
Stichting Nederlands Fonds voor Podiumkunsten	1.171.800
Stichting Nederlands Fonds voor de Film	6.052.600
Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie	1.168.900
Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	951.700
Stichting Nederlands Letterenfonds	752.300
Stichting Mondriaan Fonds (excl. regeling kunstenaarshonorarium)	2.269.700
Totaal	12.367.000

Verdeling fair-pay middelen musea (Regeling beheer rijkscollecties en subsidiering museale instellingen)	Extra middelen voor fair pay
Stichting Haags Historisch Museum	16.300
Stichting Nationaal Glasmuseum Leerdam	21.100
Stichting tot Beheer van het Museum van het Boek / Museum Meermanno-Westreenianum	55.900
Stichting tot Beheer van Huis Doorn	19.900
Totaal	113.200

Bijlage bij Kamerbrief Verdeling fair pay middelen

Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2025-2028 incl. fair pay

Vierjaarlijkse instellingen
(bedragen in euro's per jaar, loon- en prijspeil 2023)

Afdeling / Artikel in regeling	Extra middelen fair pay	Subsidieplafonds incl. fair pay middelen
Podiumkunsten		
Artikel 3.12 Theater (groot)	7.800	3.375.200
Artikel 3.12 Theater (middelgroot)	4.700	2.022.500
Artikel 3.12 Theater (regio Noord, Friese taal)	4.700	2.022.500
Artikel 3.14 Dans (grootschalig repertoire op het gebied van ballet)	27.000	8.753.900
Artikel 3.14 Dans (grootschalig, onderscheidend modern dansaanbod)	44.500	8.255.200
Artikel 3.14 Dans (grootschalig, onderscheidend dansaanbod en jeugd dans)	19.800	3.683.400
Artikel 3.14 Dans (grootschalig, onderscheidend dansaanbod)	22.700	4.207.300
Artikel 3.16 Symfonieorkesten (regio Noord)	455.100	8.102.600
Artikel 3.16 Symfonieorkesten (Den Haag & Rotterdam, Oost en Zuid)	531.300	9.459.300
Artikel 3.16 Symfonieorkesten (regio Amsterdam)	472.200	8.407.500
Artikel 3.17 Symfonieorkest met begeleidingsactiviteiten primair voor opera	759.300	13.517.700
Artikel 3.18 Symfonieorkest met begeleidingsactiviteiten voor dans	314.600	5.600.400
Artikel 3.19 Symfonieorkest met aanbod van pop- en jazzmuziek	278.400	4.956.600
Artikel 3.20 Muziekensembles en koren	754.400	7.167.300
Artikel 3.22 Grootschalig opera-aanbod	94.900	30.760.300
Artikel 3.23 Overig opera-aanbod (regio Oost)	17.500	5.658.300
Artikel 3.23 Overig opera-aanbod (regio Zuid)	5.800	1.888.300
Artikel 3.25 Festivals	873.700	9.054.400
Artikel 3.27 Jeugdpodiumkunsten	322.900	14.231.700
Regionale musea en sectorcollecties		-
Artikel 3.29 Regionale musea	-	298.100
Artikel 3.30 Beheer, behoud en ontsluiting sectorcollecties podiumkunsten en vormgeving	-	596.100
Artikel 3.31 Netwerk- of platformfunctie sectorcollecties podiumkunsten	-	1.192.200
Beeldende kunst		-
Artikel 3.33 Presentatie-instellingen	512.400	4.784.100
Artikel 3.34 Postacademische instellingen	750.800	7.009.800
Film		-
Artikel 3.36 Festivals	275.000	5.827.100
Artikel 3.37 Ondersteunende instelling		2.481.000
Letteren		-
Artikel 3.39 Ondersteunende instelling (coördinatie van leesbevordering en literatuureducatie)	-	3.530.600
Artikel 3.39 Ondersteunende instelling (bemiddeling tussen schrijvers, scholen en bibliotheken)	51.600	1.110.300
Artikel 3.39 Ondersteunende instelling (ondersteuning van bijzondere journalistieke projecten)	24.600	528.900
Artikel 3.39 Ondersteunende instelling (lettereneducatie voor kinderen in het po)	29.100	625.200
Artikel 3.40 Festival	30.400	654.500
Ontwerp		-
Artikel 3.42 Ondersteunende instelling	-	1.937.300
Artikel 3.43 Future lab design en technologie	54.700	1.779.800
Artikel 3.44 Festival design	48.900	1.241.100
Artikel 3.45 Festivals ontwerp, beeldende kunst of cross-over	68.500	1.737.600
Ontwikkelfunctie		-
Artikel 3.47 Ontwikkelinstanties	210.700	11.100.300
Bovensectorale ondersteunende instellingen		-
Artikel 3.49 Cultuureducatie en cultuurparticipatie	-	6.083.800
Artikel 3.50 Internationaal cultuurbeleid	-	1.173.100
Artikel 3.51 Digitale transformatie	-	3.694.700
Artikel 3.52 Onderzoek en statistiek	-	1.770.400
Artikel 3.53 Ondernemerschap en financiering	-	2.008.900
Artikel 3.54 Arbeidsmarkt	-	1.279.000
Debat en reflectie		-
Artikel 3.56 Debat en reflectie	700	298.800